

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XXII. Vtrum sola, & tota humanitas assumpta fuerit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

utraque posterior communis subintelligitur in autoritatibus præallegatis; siquidem prior illa potest etiam indiuiduationi accommodari.

Art. 2. Iam unio hypostatica non est facta ex parte Dei immediatè, & formaliter secundum id, quod est tribus personis commune; Quia inde fieret, vel omnes tres personas fuisse unitas Humanitati, vel nullam earum, & utrumque est contra Euangelium, ex quo constat, quod nec Pater, nec Spiritus Sanctus, nec nulla persona Diuina, *Verbum Caro factum est*, idèque nec omnes tres personas, nec ullam earum, fuisse unitas Humanitati. Ergo unio hypostatica facta est in persona, & non in natura diuina, idque est ex fide certum, ut ostendit inter alios Suarez disp. 7. sect. 2. & 3. multis Pontificum, & Conciliorum testimoniis definitis aduersus Nestorium, unionem in persona diuina; Et aduersus Eutychetem, negationem unionis in Natura.

Ad 1. Licet natura, & persona diuina sint idem realiter distinguuntur tamen virtualiter intrinsecè, suntque proinde capaces in se obiectiue prædicamentorum contradicentium, qualia sunt generari Verbum Diuinum, & non generari naturam Diuinam. Non sunt autem magis impossibilia inuicem, & ratione aliqua speciali, uniri Verbum immediatè, & non uniri immediatè naturam. Potuit igitur alterum sine altero dari, non obstante identitate reali Verbi, & naturæ diuinæ. Imò necesse fuit ita dari; quia cum Humanitas esset omnino completa in ratione Naturæ, non erat capax; quæ immediatè uniretur alteri Naturæ.

Ad 2. Motiuum formale adæquatum visionis cuiuslibet immediatæ Dei est sola Natura diuina; atque hæc quatenus est motiuum visionis ipsum formaliter representantis, non distinguitur virtualiter intrinsecè à seipsa, quatenus est motiuum visionis formaliter representantis personas; quia utrumque ipsi conuenit secundum se præcisè consideratæ. Quare fieri non potest, ut detur visio immediatæ Naturæ diuinæ, quin detur visio immediatæ personarum secundum eundem perfectionis, & claritatis, aut imperfectionis, & obscuritatis gradum. Quia motiuum continens aliqua indiuisum, eadem exhibeat, atque ponat sub oculis necesse est ipsum immediatè videnti, ac inspicienti, ut est in se. At capacitas terminandi immediatè unionem vltimò personaliter completiuam Naturæ creatæ, conuenit personalitati secundum se, ut distinctæ virtualiter à Natura, cui repugnat complere vltimò per seipsam Naturam creatam, ac proinde personalitas verbi non est similiter per seipsam capacitas Naturæ diuinæ ad terminandam immediatè unionem vltimò completiuam Naturæ creatæ. Est igitur dispar manifestè ratio de visione, & unionem, utrumque illa sit intentionalis, & hæc physica coniunctio, quod nihil refert.

Ad 3. Ut unio hypostatica sit maxima perfectio Humanitatis, sufficit per illam uniri mediatè naturam Diuinam naturæ humanæ, ut infra ostendetur quæst. 24.

Q V Æ S T I O XXII.

Verum sola, & tota Humanitas assumpta fuerit?

Videtur nec solam, nec totam assumptam fuisse. 1. Quia Augustinus cap. 2. de Agone Christiano: *Filius Dei*, ait, *Hominem assumpsit*. Eundem loquendi modum usurpat frequenter in libr. de Ciuit. & alibi. Eadem phrasis de homine assumpto habetur in Conc. Tolet. 6. & 11. & est familiaris non paucis Patribus relatis, simul cum duabus Epistolis Concilia-

ribus, ab Eminentiss. de Lugo disp. 13. sect. 2. Homo autem superaddit personam vltra humanitatem. Ergo non hæc sola assumpta est.

2. Repugnat assumi à Verbo Diuino Naturam irrationalem propter incapacitatem illi essentiali, ut dignificetur, aut speciali aliqua ratione perficiatur à Verbo; cum repugnet Verbo Diuino, ut assumat perperam naturam aliquam, & miraculum efficiat omnium maximum, absque vlla prorsus vtilitate. Quod in nullo verò miraculo euenire potest. Est enim de ratione veri miraculi, ut superet absolute perfectione, & vtilitate euentum naturæ rerum connaturalem, quem impedit, prout alibi traditum est. Corpus autem, quod est altera pars essentialis humanitatis, secundum se est prorsus rationis expertus, & in triduo mortis Christi fuit priuatum ratione etiam per participationem ab anima. Ergo Corpus non fuit assumptum à Verbo; ac proinde nec tota Humanitas.

3. In Euangelio dicitur, *Verbum Caro factum est*; nec fit vlla mentio animæ, quæ certè Caro non est; & præterea Verbum sufficit Corpori loco Animæ, utpotè idoneum illi conferre multò nobilior, quidquid eidem Anima præstare posset. Ergo Anima non fuit assumpta à Verbo; & tamen est pars præcipua Humanitatis.

4. Sanguis, capilli, ungues, & similia, quæ pertinent ad integritatem humanæ Naturæ non fuerunt assumpta; tum quia non sunt informata anima rationali: Tum quia Verbum diuinum, *Quod semel assumpsit nunquam dimisit*, ut habet Axioma commune ex Damasc. lib. 3. Orthod. fid. cap. 27. Sanguis autem dimissus est, & quidem multus. Idemque videtur certum de cæteris eiusmodi. Ergo Verbum non assumpsit humanitatem secundum totam suam integritatem.

Art. 1. Resp. Tria sunt certa. Primum est Verbum assumpsisse veram animam rationalem, & verum corpus humanum inter se unita; adeoque totam essentialiter humanam naturam, seu humanitatem. De anima constat ex Ioan. 12. 27. & Matth. 26. 38. *Nunc anima mea turbata est. Tristis est anima mea*. Constat rursus de rationalitate Matth. 26. 15. *Non mea voluntas, sed tua fiat*. Et de genere, ac specie simul est clarum testimonium Ioan. 10. 17. *Ego pono animam meam, &c.* De corpore constat ex Luc. 24. 39. *Spiritus carnem, & ossa non habet, sicut me videtis habere*. De unionem simul cum his duobus extremis, constat ex 6. Synodo definiente act. 11. Verbum diuinum assumpsisse carnem animatam anima rationali, idèst illi unitam. Deinde si Verbum non assumpsisset veram animam rationalem verò corpori unitam, non potuisset Christus Dominus hæc omnia præstare; Nimirum obedire, mereri, mirari, irasci, contristari, esurire, sitire, colaphis cædi, flagellari, crucifigi, mori, & resurgere; quæ tamen omnia cum similibus permultis attribuuntur illi passim in Euangelica narratione.

Art. 2. Secundum est Verbum non assumpsisse personam, seu suppositum, hypostasim, & substantiam connaturalem humanæ naturæ: ac proinde solam in hoc sensu assumpsisse Humanitatem; non verò hominem, quatenus hæc vox significat naturam simul cum supposito eius proprio. Est veritas Catholica definita in Concilio præcipuè Ephesino, ad hoc maximè congregato, inque aliis deinde pluribus Conciliis statuentibus contra Eutychetem duas in Christo naturas, Diuinam, & Humanam; & contra Nestorium, Felicem, Elipandum, & alios unitatem personæ. Vnde in Symbolo Athanasij dicitur; *Sicut anima rationalis, & caro unus est homo; Ita Deus, & homo unus est Christus*. Deus utique ratione diuinæ naturæ; & homo ratione naturæ humanæ; Vnus verò ob unitatem solius personæ diuinæ.

Art. 3. Tertium est verum sanguinem assumptum fuisse

fuisse à Verbo, non tantum mediata, & in hypostasi; sed immediata, & secundum hypostasim; hoc est non solum assumptam fuisse immediatè humanitatem, cui inest verus sanguis; sed etiam ipsum sanguinem assumptum fuisse aequè immediatè per immediatam eiusdem vnionem cum persona Verbi. Hæc veritas licet non sit aequè expressè de fide sicut duæ præcedentes; tamen negari non potest absque errore propter complura Conciliorum, Pontificum, & Patrum videntissima testimonia, quæ fuse producit Suar. disp. 15, sect. 6.

Art. 4. Confirmatur ex Mysterio Eucharistiæ; quia Verbum diuinum adest per concomitantiam, non minus sub speciebus vini, quam sub speciebus panis, vt colligitur ex Ioan. 6. 55. *Caro mea verè est cibus; & sanguis meus verè est potus. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem in me manet, & ego in eo.* Et tamen sub speciebus Vini solus adest sanguis ex vi verborum, sicut sub speciebus panis solum adest corpus. Ergo non aliter, aut minus immediatè est vnitus Verbo sanguis, quam corpus.

Art. 5. Superest quartum non vsque aded certum; longè tamen probabilius opposito, & plerisque Theologis probatum: Verbum diuinum immediatè, & secundum hypostasim assumpsisse reliquos etiam tres humores, necnon cætera omnia, quæ spectant ad connaturalem integritatem, & perfectionem substantialem corporis humani, vt capillos, dentes, & ungues. Primum quia hæc omnia comprehenduntur communiter sub hac voce; *Corpus humanum*, absolute prolata, prout communiter profertur à Conciliis, & Patribus: dum asseritur assumptum à Verbo. Secundò, quia decebat Verbum diuinum, vt, siquidem assumeret naturam creatam, eam assumeret non solum essentialiter, & formaliter; sed etiam materialiter, & integraliter vndeque perfectam, & completam, quatenus congrueret fini assumptionis. Tertio, quia eadem, aut ferè eadem ratio est de sanguine, cuius immediata assumptio est certa, ac de reliquis tribus humoribus; Nec longè diuersa est, de cæteris, quæ illis adiuncta sunt. Quandoquidem omnia pertinent ad constitutionem connaturalem, & complementum substantiale perfectiuium corporis humani. Sola igitur, & tota humanitas assumpta est cum exclusione suppositi, seu substantiæ connaturalis, & cum inclusione omnium partium pertinentium ad substantialem eius perfectionem, & complementum connaturale.

Ad 1. Olim apud Philosophos antè notitiam Incarnationis Verbi, hæc vox, *homo*, significabat promiscuè, ac indifferenter, tum naturam humanam seorsim; tum coniunctam cum supposito: Sicut hodieque significant, Ignis, Aer, Aqua, & similes voces. Eadem indifferentia hæsit diu etiam apud Catholicos; & tandiu licuit dicere, quod Verbum assumpsisset hominem, subintellecta exclusionem suppositi ex contextu, aut præsupposito principio fidei. At postea ob maiorem claritatem, & distinctionem cepit natura humana secundum se significari sola hac voce, *Humanitas*. Homo verò in concreto prout complectitur naturam, & personam, seu suppositum, hac alia solà, *Homo*. Atque hæc distinctio, ac determinatio significationum vsque aded percrebuit, præsertim in Scholis, vt iam non liceat amplius, nec tutum sit dicere, *Verbum assumpsit hominem*, vt docent D. Thom. q. 4. ar. 3. & omnes deinceps Theologi; quia redolet iam, si & planè non continet, Nestorianismum de dualitate personarum in Christo.

Ad 2. Sicut corpus ratione sui præcisè non est capax præmij, aut supplicij, & tamen afficitur vtroque propter vnionem ad animam rationalem, qua & ipsum redditur rationale in concreto: Ita ob eandem vnio-

R. P. de Esparza Cmsf. Theol. Tom. II.

nem est assumptibile à Verbo. Quia de causà à D. Thoma, & aliis communiter, dicitur assumptum mediante anima, vt supra iterum indicatum est, idest, assumptum habente assumptione animæ rationem finis præcipuè intenti, & non ita pendente ex natura rei ab assumptione corporis; sicut hæc dependet ab illa. Nec in triduo mortis dependentia ista defecit; quia retenta est vnio corporis ad Verbum, propter ordinem, quem retinuit, ad vnionem cum anima iterum redituram. Quapropter licet omninò repugnet assumi à persona diuina naturam irrationalem completam in ratione naturæ, nec ordinatam ad animam rationalem, saltem vt instrumentum eius coniunctum: Quod quidem videtur aliquantò probabilius, ob rationem positam in obiectione; nihil tamen inde concluditur aduersus assumptionem corporis humani, vel etiam humorum pertinentium ad perfectionem, & complementum integrale eiusdem corporis in ratione idonei subiecti informationis, & instrumenti coniuncti respectu animæ rationalis.

Ad 3. Nomine carnis intelligitur eo in loco, vti, & sæpè aliàs in scriptura, & extra illam, quæ propriè, & absolute caro est, nempe viua, & informata per animam. Expressa verò potissimum est caro, vt excitaretur magis admiratio, magisque charitas erga Deum accenderetur per expressionem comparationis extremorum sub ea ratione, secundum quam maxime distant inter se, & nihilominus sunt coniuncta amore nostri. Quod ad sufficientiam attinet, ea est, proculdubio, concedenda Verbo respectu corporis in genere causæ, seu quasi causæ formalis. Quia corpus non informatum anima non potest esse viuum, & idoneum principium, ac subiectum operationum vitalium partis sensitiuæ, ac rationalis, vt dicitur infra qu. 27.

Ad 4. Constat satis ex responsione ad secundum quoad priorem rationem de informabilitate earum partium integralium, seu de defectu omnis immediatæ informationis per animam rationalem, à cuius defectus veritate, vel falsitate, quæ est res valde dubia, meritò præscinditur; quoad assumptionem immediatam earundem partium, præsertim quoad sanguinem, & independentem ab ea quæstione philosophica rectè defenditur, earum assumptio immediata, vt apparet ex responsione ad quæstionem, & ex dicta respons. ad 1. Quia videlicet spectant ad integram perfectionem corporis, siue informantur, siue non, anima rationali, & conferunt corpori, vt sit idoneum subiectum, & instrumentum perfectum animæ. Iam illud axioma, de nunquam dimisso eo, quod semel assumptum fuit, accipiendum est, vt docent Suar. & alij. In eodem illo sensu, quo dicitur animam non dimittere corpus dum viuunt homo; licet multæ eius partes varientur interim, ac dimittantur. Itaque Verbum nunquam dimisit, quod semel assumpsit per se, hoc est humanam naturam, quoad omnes eius partes essentielles, & integrales, dum non amiserunt in perpetuum rationem talium partium.

QVÆSTIO XXIII.

Vtrum vnio hypostatica fundet communicationem idiomatum inter Deum, & Hominem.

VIdetur non fundare. 1. Quia communicatio idiomatum inter Deum, & Hominem dicitur Prædicatio, eorum, quæ sunt propria naturæ diuinæ, de homine; & de conuerso prædicatio, de Deo, eorum quæ sunt propria naturæ humanæ. At huiusmodi mutuam prædicationem nequaquam fundat vnio hypostatica;